

Årsmelding 2015

Nofima AS

NOFIMA

ÅRSBERETNING FOR 2015

Nofima er et næringsrettet institutt for anvendt forskning langs hele verdikjeden i næringer som produserer mat. Prosjektene utføres i nært samarbeid med oppdragsgivere og virkemiddelapparatet og har som mål å øke næringslivets forskningsbaserte innovasjon. Det er økt fokus på at forskningsresultatene tas i bruk og skaper konkurransefortrinn for bedrifter, næringer og samfunn. Oppdragsgiverne kommer fra akvakulturnæringen, fiskerinæringen, land- og havbasert matindustri, teknologi/leverandørindustri, fôrleverandør- og ingrediensindustrien, samt offentlig forvaltning.

Selskapet hadde ved årsskiftet 344 (345 i 2014) ansatte fordelt på lokaliteter over hele landet, og omsatte i 2015 for 545 millioner kroner (527 mill. kr). Nofima AS har hovedkontor og forretningsadresse i Tromsø, og forskningsavdelinger i Tromsø, Bergen, Sunndalsøra, Ås og Stavanger.

Styret ønsker spesielt å fremheve følgende:

- Nofima har fått tildelt en rekke nye prosjekter og oppdrag, og har gjennom året økt sin oppmerksomhet mot at forskningsresultatene tas i bruk.
- Nofima er partner i klyngesatsingen i Bergen som fikk tildelt status som «*National Center of Expertise*» (NCE Seafood Innovation) sammen med en rekke nærings- og forskningsaktører.
- Nofima har i 2015 oppdatert sin forretningsplan og har forsterket fokus mot bærekraftig og lønnsom matproduksjon. Gjennom utvikling av strategiske satsinger har selskapet spisset sin faglige profil for å styrke vitenskapelig kvalitet og relevans for næringslivet.
- For å sikre bedre utnyttelse av selskapets infrastruktur er det besluttet å samle selskapets forskning innen fôr og ernæring i Kjerreidviken. Samlokaliseringen er forventet avsluttet innen utgangen av første kvartal 2016, og vil bygges opp rundt infrastrukturbevilgningen Nofima fikk fra Forskningsrådet til fôr- og ernæringsforskningen.
- Selskapets kapasitetsutnyttelse har gjennom året vært svært høy og det er en positiv utvikling. Det er god kostnadskontroll i hele selskapet.
- Selskapet betalte i 2015 restsaldoen (kr 21,4 mill.) på det statlige mellomfinansieringslånet som ble etablert i forbindelse med selskapsetableringen. Lånet var opprinnelig på kr 42,8 mill. og ble i 2010 omgjort til et serielån med løpetid på ti år.
- Nofima leverer i 2015 et positivt ordinært resultat på kr 22mill. (kr 35,8 mill.).

Styret har gjennom hele 2015 hatt fokus på selskapets prosjektbearbeiding og faglige utvikling. Styret er fornøyd med årets resultat og den positive utviklingen selskapet nå har. Dette gjør at selskapet har økonomi til å sikre videre utvikling av selskapets kompetansebase og styrke selskapets økonomiske stilling.

Nofimas samfunnsoppdrag – Næringsrettet, anvendt forskning

Nofima skal i samarbeid med næringsaktørene levere bærekraftige og lønnsomme løsninger som gir konkurransefortrinn langs hele verdikjeden i næringer som produserer mat.

I dette ligger også selskapets mål om å bidra til økt matsikkerhet og produksjon av trygg mat som bidrar positivt til folkehelsen. Selskapets fokus på næringsrettet verdiskaping og samfunnsutvikling skjer gjennom god kontakt med næringsaktørene og myndighetene, samt gjennom aktiv formidling og implementering av forskningsresultater. Nofima samarbeider bredt med FoU miljøer i Norge og internasjonalt for å øke kvaliteten og verdien av våre aktiviteter.

Nofima har forskningskompetanse i verdikjedene for matproduksjon (fiskeri, akvakultur og matindustri), og selskapet har sterkt fokus på å utnytte kompetansen på tvers av sektorgrenser til det beste for oppdragsgiverne. En viktig del av Nofimas samfunnsoppdrag er å bidra til utvikling av forskningsbasert kunnskap, og å sikre at denne kunnskapen tas i bruk. Virksomhetens forskningsaktivitet er tverrsektoriell og er organisert i tre divisjoner, Divisjon Fiskeri, Industri og Marked (FIM), Divisjon Akvakultur og Divisjon Mat.

Nofimas aktiviteter er basert på prosjekter av kortere eller lengre varighet og økonomisk omfang. De fleste av selskapets faglige aktiviteter utvikles i tett samspill med næringsaktørene og virkemiddelapparatet (Nærings- og fiskeridepartementet, Norges forskningsråd, næringsfondene FHF og FFL/FJM, Innovasjon Norge, EU). I bunnen for aktivitetene ligger selskapets strategiske instituttsatsinger (SIS) som finansieres av basisfinansieringen fra Norges forskningsråd. I tillegg bruker Nofima egne strategiske midler for å styrke den forskningsfaglige kvaliteten og selskapets kompetanse. Målet er å sikre en solid faglig plattform, som igjen danner grunnlag for å vinne konkurranseutsatte prosjektmidler. Det har i 2015 vært økt arbeid med å forbedre søknadsprosesser, prosjektledelse og formidling gjennom selskapets læringsarena.

2015 har vært et godt år for Nofimas forskningsaktiviteter. Det er sterkt fokus på anvendte problemstillinger og vi vil særlig fremheve følgende aktiviteter:

- Snøkrabbe er i ferd med å bli en ny stor ressurs som vil kunne bidra stadig mer til verdiskapingen i den fangstbaserte næringen. I 2015 var det bare noen få arter som hadde høyere førstehandsverdi, over 60 prosent gjelder landinger fra utenlandske fartøyer og mye er produsert om bord. Det ble også landet en vesentlig mengde levende krabbe for produksjon på land i Finnmark og her er det et stort potensial for å utvikle næringen videre.

Som en konsekvens av de store mulighetene som ligger i utvikling av en industri basert på snøkrabberessursen, har Nofima satset faglig innenfor området i 2015. Blant annet er det forsket på levende snøkrabber som lagres i kar på Havbruksstasjonen i Tromsø. Krabbene er benyttet i flere forsøk knyttet opp mot egne prosjekter. Dette omfatter forsøk for å finne optimal lagringstemperatur til produksjon og undersøkelse av proteininnhold, oljeinnhold, og andre komponenter i restråstoffet. I forbindelse med satsingen, har Nofima koplet seg tett opp imot planer om etablering av nærings- og forskningsaktivitet på Svalbard for utvikling av konseptet for leveranse av levende snøkrabbe til markedene i Asia. Nofima har fått ekstern finansiering på flere prosjekter og vil satse videre på kompetanseoppbygging innen feltet i 2016.

- Nofima har i internasjonal sammenheng et av de sterkeste, tverrfaglige miljøene innenfor spektroskopi og hurtigmåling. Verktøyet kan brukes, og brukes, innenfor mange områder i både marin og landbasert matindustri for å karakterisere egenskaper og feil i råvarer og produkter. I fiskerisektoren er det en stor utfordring å ha tilstrekkelig oversikt over kvalitet på råstoffet når landingen skjer i et stort tempo i en hektisk sesong. Våre forskere har hatt en idé om å bruke spektroskopi for å måle kvalitetsfeil i hel torskefisk, som i neste omgang kan danne grunnlag for prisdifferensiering etter kvalitet til fisker og sortering av råstoff til ulike anvendelser i bedriftene. Det siste året har Nofima hatt et prosjekt finansiert av Regionalt Forskningsfond Nord med fokus på denne problemstillingen. Prosjektet er ikke avsluttet, men resultatene hittil er svært lovende. Forskerne har vist at det er mulig å påvise den største kvalitetsfeilen, nemlig blod i fiskemuskel og under skinn, gjennom bruk av spektroskopi. I tillegg er det vist at kvalitetsmålingene kan gjøres i et tempo som er tilpasset industrielt råstoffmottak og produksjon. Et slikt forskningsresultat har ingen andre miljøer hverken nasjonalt eller internasjonalt tidligere kunnet fremvise. Nofimas forskning er nyttig og anvendbar.

- Lus og lusebekjempelse er havbruksbransjens største utfordring for produksjon av laks, og forskere i Nofima har dokumentert at problemer med lus og lusebehandling påfører næringen kostnader på opp mot fire milliarder kroner årlig. Nofima bidrar til å redusere denne utfordringen.

Ett av tiltakene næringen benytter for å begrense lusemengden i laksemerdene er bruk av rensefisk. Her har rognkjeks vist seg å være en aktuell art, særlig for bruk i de nordlige deler av landet som ligger utenfor utbredelsesområdet til leppefisk. Bruk av villfanget fisk vil neppe dekke behovet i oppdrettsnæringen og medfører dyrevelferdsmessige utfordringer. Nofima arbeider derfor for å utvikle effektive metoder for intensiv produksjon av arten. Gjennom forskningsaktivitetene vil Nofima å bidra til optimal bruk av rognkjeks som rensefisk. Dette gjennom ny kunnskap om sentrale spørsmål vedrørende eksempelvis overføring av smitte mellom laks og rognkjeks, fiskehelse og -velferd relatert til produksjon av rognkjeks, hold av rognkjeks i laksemerder (biologiske behov), fôrbehov og fôring. Videre er studier av hvor effektiv arten faktisk er som lusespiser i kommersielt oppdrett av laks viktig.

Nofima har i 2015 etablert en portefølje av prosjekter som omhandler ovennevnte spørsmål. Prosjektene inkluderer alle de fire FoU avdelingene i akvakulturdivisjonen. Eksempler på aktuelle mål for forskningen er seleksjon av individene med størst tilbøyelighet til å spise lakselus (for avl), og utvikling av fôr tilpasset rognkjeksens ulike livsfaser. Aktivitetene er finansiert av basismidler, av næringen, og av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond. I arbeidet benyttes Nofimas infrastruktur i Tromsø (Senter for marin akvakultur) og Sunndalsøra. Nofima har videre utarbeidet og implementert en spisset fagstrategi for utvikling av dette viktige arbeidet og har inntatt en viktig faglig posisjon innenfor forskning på denne arten.

- Laksens genom er sekvensert gjennom et stort internasjonalt samarbeid. Nofimas forskere har vært tungt involvert i dette arbeidet. Prosjektet QuantEscape, som er et samarbeidsprosjekt mellom NMBU, forvaltningsmiljøene, industri (AquaGen) og Nofima, har som mål å forstå mer om de genetiske effektene rømt oppdrettslaks har på ville laksebestander. I QuantEscape har en analysert og studert mer enn 220 000 genetiske markører, og identifisert genet som forklarer hele 39 prosent av variasjonen i alder ved kjønnsmodning hos laks, og dermed også individstørrelsen. Oppdagelsen av laksens «pubertetsgen» utgjør et kvantesprang i å forstå laksens biologi, og ble publisert (2015) i det prestisjetunge magasinet «Nature». Forskningsrådet har vært så fornøyd med prosjektet at de har bevilget midler til et oppfølgingsprosjekt QuantEscape II. Nofima ser frem til videre FoU i skjæringspunktet oppdrettslaks og villaks.
- I Norge kastes rundt 46 kg spiselig mat pr person årlig, og dette har en beregnet verdi på ca 18 mrd. kroner. Mye verdifullt råstoff og protein går dermed tapt, og i et matsikkerhetsperspektiv er det viktig at vi tar bedre vare på den maten som produseres. Matsvinnet skjer langs hele verdikjeden hvor matindustrien står for 17 %, butikk 19 % og forbruker hele 64 %. Det er mange årsaker til svinn som mikrobiologisk forringelse, misfarging, harskning, forråtnelse og visning samt tørking og mugg, avhengig av produkt. Nofima forsker på både økt holdbarhet gjennom skånsom varmebehandling, emballasjemateriale, emballeringsteknologi og riktig emballering som reduserer matsvinnet.

Valg av riktig pakkemateriale og metoder er avgjørende for matvarenes kvalitet og holdbarhetstid, og bruk av tynnere plastmateriale reduserer mengden emballasje, noe som igjen gir mindre søppel og kortere nedbrytningstid. Nofima har i samarbeid med en industripartner utviklet en CO₂ emitter som gjør at pakkevolumet kan reduseres, holdbarheten på maten forlenges og transporteffektiviteten øker. Produkter med denne teknologien er nå tilgjengelig i dagligvarehandelen.

- I bakerbransjen er konkurransen stor og marginene små, med økt andel importerte brød og bakervarer. Nofima har sammen med bransjeaktørene, i et prosjekt finansiert av FFL/FJM, anvendt prosesser med åpen innovasjon for å styrke norske aktører. Hensikten med prosjektet var å identifisere forbrukernes behov, identifisere nye produktideer, nye distribusjonskanaler, samarbeidsmuligheter og forstå fremtidige forskningsbehov. Resultatene fra prosjektet ble presentert som 10 mulige nye produkter på en workshop for bransjen, og noen av funnene var blant annet at det var mindre konkurranse i knekkebrødmarkedet enn i det tradisjonelle brødmarkedet, og at forbruker ønsket sunnere brødalternativer. Flere bakerier begynte å bake en ny type knekkebrød som var grovkornet og basert på norske råvarer. De nye knekkebrødene dannet en ny verdikjede, og knekkebrød basert på åpen innovasjon har blitt en nasjonal og internasjonal suksess. Siden 2011 har dette segmentet økt med 40 % og er den største vekstkategorien innen norsk cerealbransje. Sigdal Bakeri har økt inntektene fra drøyt 9 millioner til nesten 20 millioner i perioden 2010-2014.

Faglig utvikling

Gjennom 2015 har Nofima hatt fokus på å levere i henhold til den oppdaterte forretningsplanen. Det er særlig fokus på å sikre selskapets faglige ståsted gjennom spissing og økt kvalitet. Målet for spissingen er å sikre at Nofima leverer forskningskvalitet som står seg i den økende nasjonale og internasjonale konkurransen om forskningsmidler, samtidig som selskapet sikrer at forskningen er relevant for næringsaktørene. De økonomiske resultatene har gitt Nofima et handlingsrom, slik at man nå kan investere i både i faglig kompetanse og utvikling, samtidig som man sikrer utvikling av forskningsinfrastrukturen. Nofima fremstår ved utgangen av 2015 som et sterkt, veldrevet institutt med gode økonomiske resultater. Nofima har oppnådd både økt grad av finansiering, samtidig som kostnadene er under kontroll.

I løpet av året har Nofima vært involvert i 591 (625) større og mindre prosjekter. Prosjektilgangen i 2015 har vært god og det er startet opp 277 nye prosjekter.

Selskapet hadde i 2015 en betydelig vitenskapelig produksjon med 154 (169) vitenskapelige publikasjoner, hvorav to i Nature. I tillegg avla 6 (5) personer ved instituttet sine doktorgrader ved samarbeidende universitet. Det ble i tillegg produsert en rekke rapporter og populærvitenskapelige publikasjoner, og selskapet er godt synlig på nasjonale og internasjonale arenaer der forskningsresultater presenteres. Nofima har sterkt fokus på deltakelse i Horizon 2020 og er nå med i fem prosjekter. Styret vil her fremheve betydningen av StimEU og prosjektetableringsstøtte (PES) ordningene som viktig virkemiddel. Nofima gjennomførte i 2015 også en rekke forskningsprosjekt finansiert av Norges forskningsråd, Innovasjon Norge, de næringsrettede forskningsfondene (FHF og FFL/FJM) og industriaktørene. Styret er svært tilfreds med samarbeidet med virkemiddelapparatet.

Selskapet har i 2015 fortsatt arbeidet med kompetanseutvikling, og har gjennom året utviklet en egen prosjektportal for bedre oppfølging av prosjektene.

Prosjektene i Nofima er organisert slik at de henter ressurser fra den forskningsgruppen som har rett kompetanse, uavhengig av divisjon. Forskningsgruppene samarbeider tett for å realisere faglige synergier på tvers, og arbeidet med økt samhandling er forsterket.

Nofima er vertsorganisasjon for en rekke master- og doktorgradsstudenter og avholder en rekke opplæringsarrangement for næringsaktørene. I tillegg legges det stor vekt på synlighet i media gjennom populærvitenskapelig formidling av forskningsresultater. For å bedre samspillet med industrien og næringsaktørene ble det i 2015 etablert en hospiteringsordning. Denne ordningen sikrer at forskerne gjennom bedriftsnære aktiviteter øker sin innsikt i industriens behov og bidrar til at Nofimas forskning blir mer anvendt. Det er videre økt fokus på å følge forskningen lengre i tid, slik at vi kan sikre at resultatene implementeres hos våre oppdragsgivere.

I 2015 tok styret initiativ til en prosess for å styrke Nofimas forskningsfaglige profil gjennom "Fyrtårnsatsinger". Dette arbeidet fortsetter i 2016.

Styret er godt tilfreds med den faglige og organisatoriske utviklingen i selskapet. Nofima fremstår ved inngangen til 2016 som et mer fokusert og spisset forskningsinstitutt, med en tydeligere faglig profil og et sterkere fokus på økt verdiskaping hos oppdragsgiverne. Styret er opptatt av at Nofima skal opprettholde god vitenskapelig produksjon og har derfor satt av ekstra midler til dette også i 2016.

Styret legger stor vekt på at Nofimas forskning skal finne anvendelse i industrien. Dette er synliggjort i selskapets brosjyre "Næringsnytte – prosjekter i 2015", der Nofima dokumenterer nytteverdien av 32 forskningsprosjekter og synliggjør samtidig betydningen av både industrielle og finansielle samarbeidspartnere.

Årsregnskapet

Brutto omsetning for 2015 utgjør kr 545 mill. mot kr 527 mill. i 2014 (+3,4 %). Nettoinntekter utgjør kr 434 mill. mot kr 418 mill. i 2014 (+3,4 %). Økningen skyldes i hovedsak tildeling av nye prosjekter og god utfakturering per medarbeider.

Selskapet har opplevd økning i omsetning knyttet til prosjekt- og oppdragsinntekter. Både av industri/virkemiddelfinansierte prosjekter, Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og EU. Prosjektfinansiering fra FHF og Norges forskningsråd har imidlertid hatt en nedgang i 2015. Selskapets basisfinansiering fra Norges forskningsråd samt tilskudd fra Nærings- og fiskeridepartementet utgjorde i 2015 kr 185,7 mill., mot 176,7 mill. i 2014 (+ 5%).

Direkte prosjektkostnader er på kr 110,7 mill. (108,4 mill.) Totale driftskostnader, inklusive av- og nedskrivninger utgjorde i 2015 kr 413 mill. mot kr 383 mill. i 2014 (7,8 %). Av totale driftskostnader utgjør personalkostnader 62% (66 %).

Resultat fra løpende drift, før av- og nedskrivninger og finansielle poster er på kr 46 mill., mot kr 43,9 mill. i 2014 (+5 %). Det er besluttet å nedskrive anleggsværdier tilknyttet selskapets stasjon på Sunndalsøra, Patogen Pilot Plant samt redusere avskrivningstid på IT investeringer. Dette utgjør til sammen nedskrivninger på kr 16,5 mill.

Pr. 31.12.14 avviklet Nofima den sikrede ytelsespensjonsordningen og gikk over til en ordning etter ny tjenstepensjonslov (TPL) for alle ansatte, unntatt for de som er innmeldt i Statens Pensjonskasse. For ordningen i Statens pensjonskasse gjennomførte vi i 2014 en endring av regnskapsprinsipp hvor selskapet gikk over til direkte resultatføring av alle aktuarberegnete tap og gevinster (estimatavvik). Vurderingen var basert på en antakelse om at de fremtidige resultatsvingninger som en følge denne resultatføringen ikke ville være vesentlige da selskapet har en lukket pensjonsordning. I 2015 har disse svingningene vært vesentlig større enn forventet, og de er også påvirket av tilførte midler fra Staten som kompensasjon for overgang til forsterket dødelighetstariff og innføring av ny uførepensjon. Denne endringen av regnskapsprinsipp som ble gjort i 2014 reverseres og estimatavviket som var kostnadsført i 2014 er tilbakeført mot annen egenkapital med kr 14,7 mill.

Resultatet for Nofima i 2015 viser et overskudd på kr 22 mill. Egenkapitalandelen er per 31.12.15 på 39 prosent (kr 102 mill.) Dette er på nivå med den langsiktige målsettingen på minst 40 prosent.

For året 2015 som helhet har Nofima en netto negativ kontantstrøm på MNOK -24,9. Dette henger sammen med innløsning av all langsiktig gjeld på til sammen kr 26 mill., samt plassering av kr 30 mill. i obligasjoner. Plasseringer er gjort i fond med kort til moderat varighet, slik at midler ved behov kan realiseres og tilbakeføres drift i løpet av kort tid.

Den likviditetsmessige utviklingen og stillingen anses som tilfredsstillende.

Finansiell risiko

Nofima henter sine oppdrag gjennom utlysninger i Forskningsrådet, EU, andre offentlige kilder og fra industrien. Selskapet, og øvrige offentlige forskningsinstitutter, opplever økt konkurranse knyttet til oppdragsmarkedet og økt konkurranse for prosjekter finansiert av Forskningsrådet. Det er et økt fokus på deltakelse i EUs Horizon 2020 forskningsprogram og internasjonalt samarbeid i Forskningsrådets prosjekter. Selskapet er i tett dialog med de næringsrettede fondene rundt tildelinger og anvendelse av forskningsbevilgningene, og divisjon Mat har i 2015 startet arbeidet med utvikling av nye strategiske programmer.

Inntektene til selskapet er i stor grad fra kilder som ikke tillater at prosjektene gir overskudd, kun inndekning av selvkost. Styret har gjennom hele 2015 hatt sterk fokus på selskapets økonomiske plattform og soliditet.

Renterisikoen anses som liten da selskapets langsiktige gjeld er tilbakebetalt.

Nofima opplever noe bedring i markedssituasjonen, men anser markedssituasjonen som krevende. Det er fortsatt en stram holdning i relevante næringer i forhold til finansiering av FoU aktiviteter, og selskapet jobber aktivt med å markedsorientere hele organisasjonen ytterligere. Mange av prosjektene for næringen skjer i samfinansiering mellom Forskningsrådet og andre offentlige kilder. Det arbeides kontinuerlig med innspill mot handlingsplaner og satsninger hos Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond og Forskningsfondet for landbruksprodukter for å posisjonere selskapet faglig mot de satsninger som fondene prioriterer.

Resultatdisponering

Årsresultatet for 2015 er positivt med kr 22,0 mill. mot et positivt resultat på kr 35,8 mill. i 2014.

Styret foreslår at overskuddet på kr 21,967 mill. disponeres på følgende måte:

Overført annen egenkapital	kr 21,967 millioner
----------------------------	---------------------

Selskapet skal etter vedtektene ikke dele ut utbytte.

Forutsetning om fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven §§ 3-3 og 4-5 er regnskapet gjort opp under forutsetning om fortsatt drift. Det fremlagte årsresultat gir en rettvise oversikt over resultatet og driften for regnskapsåret 2015, herunder hensyntatt de avsetninger som er gjennomført.

Samfunnsansvar

Styret er opptatt av at Nofima drives i tråd med gjeldende forretningsetiske retningslinjer, og styret følger regelmessig opp selskapets samfunnsansvar i tråd med samfunnsoppdraget. Selskapet har utarbeidet forskningsetiske og generelle etiske retningslinjer, og har systemer for å følge opp likestilling, HMS tiltak, arbeidsmiljø, og følger statens retningslinjer for fastsettelse av lederlønn. Det er etablert et organisert samarbeid med tillitsvalgte gjennom kontaktmøter og deltakelse i selskapets styrende organer. Nofima søker i størst mulig grad å begrense miljøpåvirkningen av sin virksomhet og følger opp og rapporterer dette i henhold til gjeldende retningslinjer.

Ytre miljø

Nofima driver aktiviteter som påvirker miljøet. Dette er knyttet til forsøksvirksomhet, reisevirksomhet, energibruk og drift av prosessanlegg og laboratorier. Rutiner ved fôrproduksjon, havbruksvirksomhet og håndtering av avfall og utslipp er implementert i selskapet i henhold til gjeldende forskrifter og tillatelser.

Selskapets målsetting er at det ikke skal forekomme uønskede utslipp til jord, luft eller vann. Mål er nedfelt i selskapets kvalitetssystem.

Nofima har ikke hatt uhell med potensial for skade på det ytre miljø i 2015.

Arbeidsmiljø

Nofima har et gjennomgående godt arbeidsmiljø med svært kompetente medarbeidere. Selskapets administrasjon har lagt stor vekt på samarbeidet med de tillitsvalgte organisasjoner og det avholdes regelmessige møter mellom ledelsen og ansattes representanter i kontaktmøter der selskapets utfordringer diskuteres.

Selskapet gjennomførte våren 2015 en arbeidsmiljøundersøkelse. Svarprosent i undersøkelsen var på 80 prosent og arbeidsmiljøet rapporteres gjennomgående som svært godt. Det er igangsatt systematisk oppfølging av undersøkelsen i hele bedriften.

Sykefraværet i selskapet var på 3,0 prosent i 2015 (2,4% 2014), hvorav 0,7 prosent er korttidsfravær (<16 dager) og 1,9 prosent er langtidsfravær (>16 dager). Sykefraværet følges opp i henhold til pålagte retningslinjer.

Sikkerheten til ansatte er overordnet alle andre hensyn i Nofima. Selskapet har et velfungerende Arbeidsmiljøutvalg, og hver operative enhet har et eget HMS-utvalg. Det er utpekt HMS-koordinator, og selskapet har gjennom hele 2015 hatt økt fokus på HMS ved alle lokaliteter og funksjoner. Det er et godt og systematisk samarbeid med bedriftshelsetjenesten og det er implementert et elektronisk kvalitetssikringssystem for alle avdelinger i selskapet. Det er ikke registrert personskader som har resultert i sykefravær som følge av arbeidsforhold i løpet av 2015. Avvik innen HMS området er håndtert i henhold til interne rutiner. Styret har et spesielt fokus på selskapets HMS rutiner.

Nofima AS er IA bedrift og har AFP ordning for sine ansatte.

Likestilling

Nofima har som mål å ha en mangfoldig og inkluderende arbeidskultur preget av likeverd og toleranse. Vi rekrutterer, utvikler og beholder de beste medarbeiderne, uavhengig av kjønn, etnisitet, livssyn eller funksjonsevne. I Nofima skal det råde full likestilling mellom kvinner og menn, og det skal ikke forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn, etnisk bakgrunn, livssyn, seksuell legning eller funksjonsevne. Selskapet har et mål om balansert kjønnssammensetning på alle nivåer i organisasjonen, og kvinnelige ansatte blir oppfordret til å gå inn i lederstillinger.

Nofima har en kvinneandel på 58 %. Andelen kvinner i styret er 38 %, og i lederroller sitter 58 % kvinner. Blant forskere / rådgivere er kvinneandelen på 50 %. 142 ansatte har doktorgrad, av disse er det 54 % kvinner.

I Nofima er det like arbeidstidsordninger og lønns- og arbeidsforhold for øvrig, uavhengig av kjønn og etnisitet.

Selskapet har også egne seniorpolitiske virkemidler med formål å beholde seniorer som medarbeidere.

Totalt antall ansatte 31.12.15:	344
Ansatte:	58 % kvinner, 42 % menn
Ansatte med doktorgrad:	76 kvinner, 66 menn, totalt 142
Avlagte dr. grader 2015:	6 (2 kvinner, 4 menn)

Lederlønnserklæring

Det vises til statens «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel». Selskapet har på bakgrunn av dette utarbeidet en erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Nofima AS.

Nofima har i tillegg til administrerende direktør, definert følgende stillinger som ledende: økonomidirektør, HR direktør, kommunikasjonsdirektør, og divisjonsdirektører (per i dag tre). Nofima har en belønningsspolitikk som er åpent tilgjengelig for alle ansatte på selskapets intranett. Dokumentet fastslår at Nofima skal tilby konkurransedyktig lønn og ha en belønningsspolitikk som bidrar til langsiktig motivasjon og utvikling av medarbeiderne i selskapet. Det er ingen bonusordninger i selskapet. Ansatte i Nofima AS er i hovedsak innmeldt i tjenestepensjonsordningen etter ny tjenestepensjonslov (TPL). 11 ansatte er fortsatt medlem i Statens pensjonskasse (lukket ordning). Det er ikke avtalt særlige bestemmelser om pensjon for ledende ansatte.

Nofima gjennomfører årlige lønnsjusteringer med utgangspunkt i selskapets konkurranseevne, økonomi, produktivitet og framtidsutsikter. Styret er opptatt av å følge signalene om moderasjon i utviklingen av lederlønn. Styrets leder og administrerende direktør har årlig medarbeidersamtale. Styret har årlig evaluering av daglig leders arbeid, måloppnåelse og lønn, og administrerende direktørs lønn fastsettes og godkjennes av et samlet styre. Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte fastsettes av administrerende direktør i tråd med overordnede retningslinjer.

Fremtidsutsikter

Styret mener at Nofima bidrar til økt bærekraftig matproduksjon og er med på å styrke visjonen om Norge som verdens ledende sjømatnasjon og Norge som en viktig deltaker i bioøkonomien.

Styret forventer at Nofima vil levere tilfredsstillende økonomiske resultater de nærmeste årene. Selskapet vil gjennomføre nødvendige investeringer i kompetanse og vitenskapelig utstyr, i tillegg til å styrke selskapets egenkapital.

14. mars 2016

Olav Fjell

Eirik-Selmer Olsen

Edel Storelvmo

Yngve Myhre

Ann Øygård

Bjørn Inge Bendiksen

Jens Petter Wold

Bente Asbjørnsen

Øyvind Fylling-Jensen
Adm. dir.

Resultatregnskap 2015

(Beløp i hele tusen)	Note	2015	2014
DRIFTSINTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Prosjekt- og oppdragsinntekter	14	353 861	340 586
Tilskudd Nærings- og fiskeridepartementet	14	97 415	93 541
Basisfinansiering Norges Forskningsråd	14	88 278	83 151
Andre driftsinntekter		5 252	9 707
Sum driftsinntekter		544 806	526 985
Direkte prosjektkostnader			
Direkte prosjekt- og oppdragskostnader		-110 749	-108 381
Sum direkte prosjektkostnader		-110 749	-108 381
Netto driftsinntekter		434 058	418 603
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	9,11	254 158	251 865
Ordinære avskrivninger	1	10 713	8 321
Nedskrivning på varige driftsmidler	1	14 333	0
Andre driftskostnader	1,11	133 873	122 877
Sum driftskostnader		413 078	383 063
DRIFTSRESULTAT		20 980	35 540
Finansposter			
Verdiendring finansielle omløpsmidler		13	0
Finansinntekter	12	1 753	1 649
Finanskostnader	12	779	1 864
Sum netto finansposter		987	-215
ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		21 967	35 325
Skattekostnad på ordinært resultat	10	0	-498
ORDINÆRT RESULTAT		21 967	35 823
ARSRESULTAT		21 967	35 823
OVERFØRINGER OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital	6	21 967	35 823
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		21 967	35 823

BALANSE pr. 31.12.2015

(Bølep i hele tusen)

EIENDELER

ANLEGGSMIDLER

Varige driftsmidler

Tomter, bygninger og annen fast eiendom	1	7 380	20 590
Leasede maskiner og anlegg	1,5	129	387
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	1	33 470	33 101
Sum varige driftsmidler		40 979	54 077

Finansielle anleggsmidler

Investeringer i tilknyttet selskap	2,4	305	305
Investeringer i aksjer og andeler	2,4	0	252

Sum finansielle anleggsmidler 305 557

SUM ANLEGGSMIDLER 41 284 54 634

OMLØPSMIDLER

Fordringer

Kundefordringer		67 762	66 695
Opptjente prosjekt- og oppdragsinntekter		46 095	33 032
Andre kortsiktige fordringer	5	16 054	14 839
Sum fordringer		129 912	114 566

Investeringer

Andre finansielle instrumenter	8	30 013	0
Sum investeringer		30 013	0

Bankinnskudd, kontanter o.l. 3 60 395 85 251

SUM OMLØPSMIDLER 220 320 199 816

SUM EIENDELER 261 604 254 450

BALANSE pr. 31.12.2015

(Beløp i hele tusen)

EGENKAPITAL OG GJELD

EGENKAPITAL

Innskutt egenkapital

Aksjekapital	6,7	21 092	21 092
--------------	-----	--------	--------

Sum innskutt egenkapital		21 092	21 092
---------------------------------	--	---------------	---------------

Annen egenkapital	6	80 932	44 291
-------------------	---	--------	--------

SUM EGENKAPITAL		102 024	65 383
------------------------	--	----------------	---------------

GJELD

LANGSIKTIG GJELD

Avsetninger for forpliktelser

Pensjonsforpliktelser	9	18 927	32 374
-----------------------	---	--------	--------

Annen langsiktig gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner	5	129	26 098
--------------------------------	---	-----	--------

SUM LANGSIKTIG GJELD		19 056	58 473
-----------------------------	--	---------------	---------------

KORTSIKTIG GJELD

Leverandørgjeld	13	35 694	36 044
-----------------	----	--------	--------

Skyldig offentlige avgifter		15 662	14 684
-----------------------------	--	--------	--------

Feriegjeld og andre påløpne personalkostnader		34 418	32 359
---	--	--------	--------

Forskuddsbetalt prosjekt- og oppdragsinntekter		39 524	36 737
--	--	--------	--------

Annen kortsiktig gjeld	4	15 226	10 771
------------------------	---	--------	--------

SUM KORTSIKTIG GJELD		140 524	130 595
-----------------------------	--	----------------	----------------

SUM GJELD		159 580	189 067
------------------	--	----------------	----------------

SUM EGENKAPITAL OG GJELD		261 604	254 450
---------------------------------	--	----------------	----------------

Tromsø, 14. mars 2016

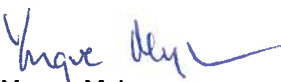
Olav Fjell
Styrets leder

Eirik Selmer-Olsen
Nestleder

Edel Storelvmo
Styremedlem

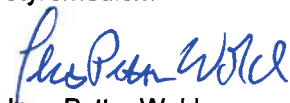
Yngve Myhre
Styremedlem

Ann Øygård
Styremedlem

Bjørn Inge Bendiksen
Styremedlem

Jens Petter Wold
Styremedlem

Bente Asbjørnsen
Styremedlem

Øyvind Fylling-Jensen
Administrerende direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING pr. 31.12.2015

(Beløp i hele tusen)

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	Note	2015	2014
Resultat før skattekostnad		21 967	35 325
Periodens betalte skatt	10	-	498
Ordinære avskrivninger	1	10 713	8 321
Nedskrivning anleggsmidler	1	14 152	45
Forskjell kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger		1 227	5 443
Endring i varelager		-	-
Endring i kundefordringer		-1 067	16 499
Endring i opptjente/forskuddsbet. prosjektinntekter		-10 277	9 845
Endring i leverandørgjeld		-350	3 723
Endring i andre tidsavgrensingsposter		6 458	-13 217
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		42 823	66 482
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	1	-11 949	-8 533
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	1	-	5 035
Innbetalinger ved salg av aksjer		252	-
Utbetalinger ved kjøp av aksjer, obligasjoner	8	-30 013	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-41 710	-3 498
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-25 969	-11 066
Netto endring i kassakreditt		-	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-25 969	-11 066
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-24 856	51 918
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		85 251	33 333
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		60 395	85 251

Noter til regnskapet 2015 - NOFIMA AS

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god norsk regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Verdien av prosjekter under utførelse pr. 31.12 er vurdert til utlegg som kan viderefaktureres samt medgått tid til godkjent utfaktureringsgrad.

Pr. 31.12 vurderes også gjenstående arbeid for å slutføre prosjektene. Dersom vurderingen viser at prosjektet vil gå med tap, gjøres det avsetning for hele det forventede tap uavhengig av fullføringsgraden.

Utført, ikke fakturert arbeid, vises i balansen som "Opptjente prosjekt- og oppdragsinntekter". A-konto betalinger og forskudd som er mottatt fra kundene, hvor fakturering overstiger utført arbeid, vises i balansen som "Forskuddsbetalte prosjekt- og oppdragsinntekter".

Offentlige tilskudd

Tilskudd klassifiseres som driftstilskudd eller investeringstilskudd. Tilskudd som er relatert til både drift og investering, fordeles forholdsmessig.

Tilskudd regnskapsføres til verdien av tilskuddet på transaksjonstidspunktet, og resultatføres samtidig med den inntekten det skal øke eller kostnaden det skal redusere. Resultatføring av tilskudd kan først skje når det er sannsynlig at betingelsene for tilskuddet er eller vil bli oppfylt.

Investering og tilskudd føres brutto. En investering kan ikke balanseføres til en høyere verdi enn virkelig verdi på investeringstidspunktet. I den utstrekning tilskuddet er ment som et tilskudd til selve investeringen, og en verdireduksjon er nødvendig for å bringe overensstemmelse mellom investeringen og virkelig verdi, legges nettoføring til grunn.

Ved nettoføring går tilskudd til fratregg i eiendelens anskaffelseskost og eiendelen føres opp med nettobeløpet i balansen. Dersom grunnlaget for bruttoføring i balansen er til stede, skal det resultatførte tilskuddet spesifiseres som driftsinntekt.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. For gjeld legges analoge kriterier til grunn.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld i norske kroner balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler som forringes i verdi avskrives lineært over forventet økonomisk levetid.

Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall i den grad regnskapsreglene krever det. Langsiktig gjeld i norske kroner balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Avsetninger neddiskonteres hvis renteelementet er vesentlig.

Varige driftsmidler

Spørsmålet om utgiftsføring eller aktivering av anskaffede driftsmidler avgjøres ut fra sammenstillingsprinsippet. Dette innebærer at driftsmidler som man enten:

- 1) anskaffer ved eksterne prosjektbevilgninger, eller
- 2) mottar øremerkede tilskudd til

utgiftsføres i samme år som tilskuddet/bevilgningen inntektsføres. Disse anskaffelsene utgiftsføres under "Direkte prosjektkostnader".

Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr. 15.000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader.

Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell.

Investering i tilknyttede selskaper, aksjer og andeler

Investeringer i tilknyttede selskaper, aksjer og andeler vurderes etter kostmetoden. Investeringen vurderes til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede (med unntak for nedskrivning av goodwill).

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Kortsiktige plasseringer (pengemarkedsfond, obligasjonsfond)

For kortsiktige investeringer brukes markedsverdi prinsippet. Verdien i balansen tilsvarer markedsverdien av investeringene pr. 31.12. Mottatt utbytte, og realiserte og urealiserte gevinster/tap, resultatføres som finansposter

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Noter til regnskapet 2015 - NOFIMA AS

Pensjoner

Selskapet har innskuddsbasert og ytelsesbasert pensjonsordning. I den innskuddsbaserte pensjonsordning resultatføres innskuddene løpende som lønnskostnad. Ved ytelsesbasert pensjonsordning beregnes pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser etter lineær opptjening basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang, osv. Pensjonsmidler i kollektive ordninger vurderes til virkelig verdi og fratrekkes i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjenværende opptjeningstid. Selskapet har fra og med 2015 endret prinsipp hva gjelder fordeling av uamortisert estimatavvik, slik at avviket fordeles over antatt gjenværende pensjonstid med 10% korridorløsning. I 2014 ble estimatavviket resultatført i sin helhet. Arbeidsgiveravgiften kostnadsføres basert på innbetalt pensjonspremie for sikrede (kollektive) pensjonsordninger, mens den er periodisert i samsvar med endring i pensjonsforpliktelsen for usikrede pensjoner.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med aktuell skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

Alle tall i 1.000 kr

Note 1 Varige driftsmidler

Anskaffelseskost og avskrivninger

	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	Anlegg Kaldfjord	Finansiell leasing *	Driftsløspore, inventar o.l.	Sum varige driftsmidler
Varige driftsmidler:					
Anskaffelseskost 01.01.	54 112	3 036	774	111 249	169 171
Tilgang	1 291			10 658	11 949
Avgang					0
Investeringstilskudd					
Anskaffelseskost 31.12.	55 403	3 036	774	121 907	181 120
Akkumulerte av-/nedskrivninger 31.12.	48 023	3 036	645	88 437	140 141
Balanseført verdi 31.12.	7 380	0	129	33 470	40 979
Årets avskrivninger	1 991	0	258	8 464	10 713
Årets nedskrivninger	12 510			1 823	14 333
Forventet økonomisk levetid	5 - 25 år	3 år	10 år	3-25 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	
Avskrivningstid for IT-systemer er endret fra 5 til 3 år					

Finansiell leasing:

	Kapilærinstr.
Anskaffelseskost 01.01.	774
Tilgang	
Avgang	
Anskaffelseskost 31.12.	774
Akkumulerte av-/nedskrivninger 31.12.	645
Balanseført verdi 31.12.	129

Årets avskrivninger 258 1)

1) Inngår i ordinære avskrivninger

* Leasingsselskapene har eiendomsrett til det leasede utstyret.

Leie av varige driftsmidler:

Driftsmiddel	Leieperiode	Årlig leie
Transportmidler	2014-2018	347
Inventar og utstyr	2014-2017	2 474
Forskningsbygg, lokaler og stasjoner	2014-2034	39 992
Sum		42 813

Noter til regnskapet 2015 - NOFIMA AS

Note 2 Investeringer i aksjer og andeler

Investeringene i tilknyttet selskap regnskapsført etter kostmetoden:

	Forretnings- kontor	Eierandel	Ansk.kost	Egenkapital siste år (100%)	Resultat siste år (100%)	Balanseført verdi
Havbruksstasjonen i Tromsø AS	Tromsø	50,0 %	250	17 533	495	250
Photofish AS *	Ås	45,8 %	55	679	-53	55
					<u>Sum</u>	<u>305</u>

* Foreløpige tall pr. 31.12.15

Investeringer i andre aksjer og andeler:

	Eierandel	Balanseført verdi
Whitefish AS	28,93 %	1
<u>Balanseført verdi 31.12.</u>		<u>1</u>

Note 3 Bundne bankinnskudd, trekkrettigheter

Bundne bankinnskudd	2015	2014
Skattetrekksmidler	10 381	9 410
	<u>10 381</u>	<u>9 410</u>

Note 4 Garantiansvar/ andre forpliktelser

Nofima AS og Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet, har gjennom en aksjonæravtale forpliktet seg til å dekke eventuelt framtidig underskudd ved Havbruksstasjonen i Tromsø AS som ikke lar seg dekke på ordinær måte. Ut fra realistiske forventninger om framtidige driftsresultater anses det lite sannsynlig at garantien vil utløses.

Nofima garanterer for inntil 75% av arealet i Måltidets hus i Stavanger.
Det er gjort en avsetning i 2015 med kr 2.350 for usikker leieinntekt i 2016.

Note 5 Fordringer og gjeld

Kortsiktige fordringer	2015	2014
Kortsiktige fordringer	4 775	6 963
Forskuddsbetalte kostnader	11 173	7 842
Forskudd ansatte	106	34
<u>Andre kortsiktige fordringer</u>	<u>16 054</u>	<u>14 839</u>

Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år

Selskapet har ingen gjeld som forfaller senere enn 5 år.

	2015	2014
Gjeld sikret ved pant	129	387
Balanseført verdi av pantsatte eiendeler		
Leasede maskiner og anlegg	129	387
<u>Sum</u>	<u>129</u>	<u>387</u>

Noter til regnskapet 2015 - NOFIMA AS

Note 6 Egenkapital

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Annen EK	Udekket tap	Sum
Egenkapital 01.01.	21 092	44 291		65 383
Prinsippendring pensjoner		14 674		14 674
Årets resultat		21 967		21 967
Egenkapital 31.12.	21 092	80 932	0	102 024

Note 7 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen på kr. 21 092 000 består av 21 092 aksjer á kr.1 000, hvor alle er ordinære aksjer med like rettigheter.

Oversikt over selskapets aksjonærer 31.12.

	Antall aksjer	Eierandel
Nærings- og fiskeridepartementet	11 980	56,8 %
Akvainvest Møre og Romsdal AS	2 109	10,0 %
Stiftelsen for Landbrukets Næringsmiddelforskning	7 003	33,2 %
Totalt antall aksjer	21 092	100,0 %

Note 8 Kortsiktige plasseringer (pengemarkedsfond) (tall i 1.000 kr)

Navn	Kostpris	Virkelig verdi	Verdiendring
DNB	30 000	30 013	13

Note 9 Pensjoner

Selskapet har pr. 31.12.14 avviklet den sikrede ytelsesbaserte pensjonsordningen som ble lukket i 2011. Det er etablert en ny tjenstepensjonsordning etter ny tjenstepensjonslov (TPL) for alle ansatte, unntatt for de som fortsatt er innmeldt i Statens Pensjonskasse (i alt 11 yrkesaktive personer). Ansatte er omfattet av en uføre- og barnepensjon.

Selskapet har også en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1. januar 2011 er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at selskapet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

AFP-forpliktelsen etter den gamle ordningen som var balanseført som gjeld ble resultatført i 2010, med unntak for den forpliktelsen som knytter seg til tidligere ansatte som nå er pensjonister i denne ordningen.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Netto pensjonskostnad	2015	2015	2015	2014	2014	2014
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	595	-	595	21 250	-	21 250
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	1 689	-	1 689	17 698	5	17 703
Avkastning på pensjonsmidler	-1 601	-	-1 601	-14 316	-	-14 316
Resultatførte planendring (avkortning)	-	-	-	-215004	0	-215 004
Resultatført estimatendring	1 789	-	1 789	222 171	35	222 206
Arbeidsgiveravgift	88	-	88	2 697	1	2 697
Administrasjonskostnader	15	-	15	3 517	-	3 517
Trekk fra de ansatte	-	-	-	-3 149	-	-3 149
Netto pensjonskostnad	2 575	-	2 575	34 864	40	34 903

Netto pensjonsforpliktelse	2015	2015	2015	2014	2014	2014
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Opptjente pensjonsforpliktelser 31.12.	-66 878	-	-66 878	-75 181	-9	-75 190
Beregnet effekt av fremtidig lønnsregulering	-	-	-	-	-	-
Beregnete pensjonsforpliktelser 31.12.	-66 878	0	-66 878	-75 181	-9	-75 190

Pensjonsmidler (til markedsverdi) 31.12.	49 825	-	49 825	50 255	-	50 255
Ikke resultatført aktuarielt tap inkl. arb.giv.avg.	3 326	-	3 326	-	1	1
Arbeidsgiveravgift	-2 165	-	-2 165	-3 166	-1	-3 167
Netto pensjonsmidler/-forpliktelse (-)	-15 892	0	-15 892	-28 092	-9	-28 101

Avsetning som fig.a gammel AFP ordning	-	-938	-938	-	-1 020	-1 020
Avsetning gavepensjon	-	-1 017	-1 017	-	-2 533	-2 533
Avsetning TLP ordning	-	-1 080	-1 080	-	-720	-720
Netto balanseført pensjonsforpliktelse	-15 892	-3 035	-18 927	-28 092	-4 282	-32 374

Noter til regnskapet 2015 - NOFIMA AS

<i>Økonomiske forutsetninger</i>	2015	2014
Diskonteringsrente	2,35 %	2,30 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %	2,75 %
Forventet pensjonsregulering	1,50 %	1,75 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,50 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,30 %	3,20 %

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Note 10 Skatt

Selskapet er erklært delvis skattepliktig fra inntektsåret 2014 under skattebegrensingsregelsen i skatteloven §2-32. Skatteplikten relaterer seg til resultat knyttet til oppdragsforskningen.

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Midlertidige forskjeller	31.12.15	31.12.14
Anleggsmidler	-82 585	-77 131
Omløpsmidler	-2 000	-2 000
Pensjoner	-18 927	-32 374
Kortsiktig gjeld	-10 450	-5 477
Netto midlertidige forskjeller	-113 962	-116 982
Underskudd til fremføring	-92 203	-103 050
Grunnlag for utsatt skatt/skattefordel i balansen	-206 165	-220 032
25 % utsatt skattefordel (27 % i fjor)	-51 541	-59 409
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	51 541	59 409
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt	2015	2014
Resultat før skattekostnad	21 967	35 325
Permanente forskjeller	-8 100	-23 704
Grunnlag for årets skattekostnad	13 867	11 622
Endring i midlertidige resultatforskjeller	-3 020	-885
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	10 847	10 737
Bruk av underskudd til framføring	-10 847	-10 737
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	0	0
Fordeling av skattekostnaden	2015	2014
Betalbar skatt på årets resultat	0	0
For mye betalt skatt tidligere år	0	-498
For mye, for lite avsatt i fjor	0	0
Sum betalbar skatt	0	-498
Endring i utsatt skatt	0	0
Skattekostnad	0	-498
Betalbar skatt i balansen	2015	2014
Betalbar skatt i skattekostnaden	0	0
Betalbar skatt i balansen	0	0

Noter til regnskapet 2015 - NOFIMA AS

Note 11 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte og revisor

Lønnskostnader	2015	2014
Lønninger	188 489	178 960
Arbeidsgiveravgift	28 389	29 003
Pensjonskostnader (ytelses-og innskuddsbasert og AFP LO/NHO ordning)	30 891	37 350
Andre ytelser	6 389	6 552
Sum	254 158	251 865

Sysselsatte årsverk i regnskapsåret har vært 320 335

Ytelser til ledende personer

Administrerende direktør har i 2015 mottatt kr. 2.308 i lønn og godtgjørelser.

Administrerende direktør har rett til 12 måneders etterlønn.

Honorar til styret for 2015 utgjør kr. 802.

Styret eller daglig leder har ikke spesielle klausuler om vederlag knyttet til sine verv i selskapet.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter. Det er ingen enkelt lån/sikkerhetsstillelser som utgjør mer enn 5 % av selskapets egenkapital.

Lederløns erklæring

Det vises til statens eierskapsmelding (Meld. st. 27 for 2013-2014) og selskapet har på bakgrunn av dette utarbeidet en erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Nofima AS. Nofima har i tillegg til administrerende direktør, definert følgende stillinger som ledende: økonomidirektør, HR direktør, kommunikasjonsdirektør, og divisjonsdirektører (per i dag tre). Nofima har en belønningssystem som er åpent tilgjengelig for alle ansatte på selskapets intranett. Dokumentet fastslår at Nofima skal tilby konkurransedyktig lønn og ha en belønningssystem som bidrar til langsiktig motivasjon og utvikling av medarbeiderne i selskapet. Det er ingen bonusordninger i selskapet. Ansatte i Nofima AS er fra 01.01.15 omfattet av ny tjenestepensjonsordning etter ny tjenestepensjonslov (TPL). Det er ikke avtalt særlige bestemmelser om pensjon for ledende ansatte. Nofima gjennomfører årlige lønnsjusteringer med utgangspunkt i selskapets konkurranseevne, økonomi, produktivitet og fremtidsutsikter. Styret er opptatt av å følge signalene om moderasjon i utviklingen av lederlønn. Styrets leder har årlig medarbeidersamtale med administrerende direktør og styret har årlig evaluering av daglig leders arbeid, måloppnåelse og lønn. Administrerende direktørs lønn innstilles av styrets leder og godkjennes av et samlet styre. Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte fastsettes av administrerende direktør.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor fordeler seg på følgende områder :	2015	2014
- lovpålagt revisjon	240	371
- andre attestasjonstjenester	229	295
- skatterådgivning	47	40
- juridiske tjenester	167	1 079
Sum (ekskl. mva)	683	1 785

Note 12 Poster som er slått sammen i regnskapet

Finansinntekter	2015	2014
Annen renteinntekt**	1 414	1 415
Aksjeutbytte	0	0
Andre finansinntekter	26	0
Valutagevinst	313	234
Sum finansinntekter	1 753	1 649

Finanskostnader	2015	2014
Annen rentekostnad	320	1 414
Valutatap	278	405
Annen finanskostnad	0	0
Nedskrivning av aksjer	181	45
Sum finanskostnader	779	1 864

(**) Inkludert i bankinnskudd er kr 1.306 som er midler som er plassert i likvide verdipapirer. Midlene forvaltes av Sparebanken Nord-Norge Securities ASA.

Noter til regnskapet 2015 - NOFIMA AS

Note 13 Transaksjoner med nærstående parter

Selskapets transaksjoner med nærstående parter:	2015	2014
<u>a) Salg av varer og tjenester</u>		
- Tilknyttede selskaper		
Havbruksstasjonen i Tromsø AS	14	24
Photofish AS	0	0
<u>b) Kjøp av varer og tjenester</u>		
- Tilknyttede selskaper		
Havbruksstasjonen i Tromsø AS	29 787	29 401
Photofish AS	0	0
<u>c) Fordringer/gjeld</u>		
Havbruksstasjonen i Tromsø AS	-2 309	-9 734
Photofish AS		

Note 14 Offentlige tilskudd

Type tilskudd	2015	2014
Prosjekt tilskudd	257 674	281 386
Driftstilskudd NFD	45 975	36 308
Basis tilskudd (grunnbevilgning) NFR	88 278	83 151
Sum	391 927	400 845

Prosjektilskuddene er tilsagn på konkurranseutsatte midler fra i hovedsak Forskningsrådet, EU og de næringsrettede fondene FHF og FFL samt prosjekter/oppdrag som utføres på vegne av departementet. Prosjektilskuddene disponeres og rapporteres i henhold til kontrakter og standard vilkår. Driftstilskudd fra NFD består av husleietilskudd samt driftstøtte/husleietilskudd til Havbruksstasjonen i Tromsø. Den statlige basisfinansieringen disponeres årlig til langsiktig kunnskaps- og kompetansebygging samt vitenskapelig kvalitetssikring, internasjonalisering og samarbeid.

Til generalforsamlingen i Nofima AS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Nofima AS, som viser et overskudd på TNOK 21 967. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Nofima AS per 31. desember 2015, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen og om redegjørelse om samfunnsansvar*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Tromsø, 14. mars 2016

PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rune Kenneth S. Lædre'.

Rune Kenneth S. Lædre
Statsautorisert revisor